

**SURİYELİ ÖĞRENCİLERİN GÖZÜNDEN “TÜRKÇE”
"TURKISH" FROM THE PERSPECTIVE OF SYRIAN
STUDENTS**

*Devrim DİVRİK **

*Derya YILDIZ***

Özet

Bu araştırmanın amacı, yabancı dil olarak Türkçe öğrenen Suriyeli öğrencilerin Türkçe öğrenme süreçleri ve Türkçe iletişim kurmakla ilgili görüşlerini ortaya çıkarmaktır. Nitel araştırma yaklaşımına göre gerçekleştirilen bu çalışmada, veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Katılımcıların belirlenmesinde ise amaçlı örneklem yöntemlerinden biri olan ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu bağlamda araştırmanın katılımcılarını en az beş yıldır Türkiye’de yaşayan ve bir Türkçe Öğretimi Araştırma ve Uygulama Merkezinde Türkçeyi öğrenmiş olan Suriyeli öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında toplanan veriler içerik analizi ile çözümlendikten sonra temalaştırılarak sunulmuştur. Araştırmadan elde edilen bulgular neticesinde Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen Suriyeli öğrencilerin Türkçe öğrenme süreçlerine ilişkin görüşleri farklı dil özellikleri ve eğitimsel eksiklikler temalarıyla açıklanmıştır. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen Suriyeli öğrencilerin Türkçe iletişim kurmakla ilgili görüşleri ise farklı kültürel yapı ve zor koşullar temalarıyla açıklanmıştır. Araştırma verileri alan yazındaki yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ile ilgili diğer araştırma bulguları ile karşılaştırılarak yorumlanmış ve öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Suriyeli öğrenciler, Türkçe, Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi.

* Doktora Öğrencisi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD devrimdivrik@gmail.com, ORCID: 0000-0002-5297-964X

** Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD, Konya /TÜRKİYE deryacintasyildiz@gmail.com ORCID:0000-0002-5419-8986

Abstract

The aim of this research is to determine the views of Syrian students who learn Turkish as a foreign language about the Turkish learning process and communicating in Turkish. In the research conducted according to the qualitative approach, the semi-structured interview form created by the researchers was used as the data collection tool. Criterion sampling method, one of the purposeful sampling methods, was used in determining the participants. The participants of the study who lived in Turkey for at least five years and constitute a Syrian students who have learned Turkish in Turkish Language Teaching Research and Application Center. The collected data was analyzed with content analysis and made thematic. As a result of the research, while the views of students who learn Turkish as a foreign language about the learning process of Turkish were explained with the themes of different language characteristics and educational deficiencies, their views on communicating in Turkish were explained with the themes of different cultural structures and difficult conditions. The research data were interpreted by comparing them with other research findings about teaching Turkish as a foreign language in the literature and suggestions were made.

Keywords: Syrian students, Teaching Turkish as a foreign language, Turkish.

1. Giriş

Kültürler arası etkileşim günümüzde çok sık yaşanmaktadır. Bu etkileşimin farklı nedenleri vardır. Savaşlardan dolayı göç etmek zorunda kalma da bu etkileşimin nedenleri arasındadır. Şahin (2001), göç kavramını; ekonomik, toplumsal veya siyasi nedenlerle insanların bireysel ya da kitlesel olarak yer değiştirme eylemi olarak belirtir. Mart 2011'den beri Suriye'de devam eden çatışma nedeniyle milyonlarca kişi Suriye'yi terk etmek durumunda kalmıştır. Bu süreçte, Türkiye'ye çok sayıda Suriyeli gelmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre 2020 yılında Türkiye'deki geçici koruma altındaki kayıtlı Suriyeli sayısı toplam 3 milyon 639 bin 572 kişidir (İçişleri Bakanlığı, 2020). Bu veriler oldukça fazla sayıda Suriyelinin Türkiye'de yaşadığını göstermektedir. Yabancı uyruklu bireylerin sayılarının artması sosyo-kültürel sorunların yanı sıra en çok dil ve eğitim sorunlarına neden olmaktadır (Kıroğlu, Kesten, Elma, 2010). Tanrıkulu (2017), Suriyeli ailelerin eğitimle ilgili sorunlar yaşadıklarına ve zaman içerisinde motivasyonlarını kaybettiğine dikkat

çeker. Bu bireylerin Türkçe öğrenmesi; toplumla kaynaşmaları ve Türkiye’de alacakları eğitimleri açısından önem taşımaktadır. Bu sebeple öncelikle dil öğrenmeye odaklanmak gerekmektedir.

Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe öğretimi bakanlık ve sivil toplum örgütleri bünyesindeki kursların yanı sıra üniversitelerdeki Türkçe Öğretim Merkezleri aracılığıyla yürütülmektedir. Dil öğretiminde kültür aktarımının önemi büyüktür. Chen (2006), yabancı uyruklu öğrencilere dil öğretimi sırasında önceliğin kültürlerarası becerileri aktarma olması gerektiğini dile getirir. Gökçel (2012), kültürün en belirgin tarafının dil, yemekler, edebiyat, hukuk sistemi gibi unsurlar ile toplum içindeki gözlenebilir ritüeller, davranış şekilleri ve geleneklerin olduğunu ifade eder.

Yabancı uyruklu öğrenciler uyum sürecinde ilk önce dil sorunu nedeniyle iletişim sorunu yaşamakta, kendilerini yalnız hissetmekte ve kültür farkından dolayı sosyal çatışma yaşayabilmektedirler (Yağcı, Çetin, Turhan, 2013). Bu sebeple dil öğretimi kültür aktarımı ile paralel yürütülmeli ve öncelik öğrencilerin iletişim kurabilecek düzeye gelmelerini sağlamak olmalıdır.

Alan yazında Suriyeli mültecilerle ilgili yapılan bazı çalışmalar vardır. Erdoğan (2014) Türkiye’deki Suriyelilerin toplumsal kabul ve uyumlarını; Dönmez ve Paksoy (2015) Türkiye’de öğrenim gören Suriyeli öğrencilerin Türkçe öğrenmede karşılaştıkları sorunları; Büyükkiz ve Çangal, (2016) Suriyeli misafir öğrencilere Türkçe öğretimi sürecini; Akpınar (2017) Türkiye’deki Suriyeli mülteci çocukların ve kadınların sosyal politika bağlamında yaşadıkları sorunları; Taşar (2019), Türkiye’deki Suriyeli mültecilerin yükseköğretim sorunlarını incelemiştir. Ancak Türkçe öğrenme sürecini tamamlamış Suriyeli öğrencilerin Türkçe ile ilgili bakış açılarını yansıtan bir çalışma bulunmamaktadır.

Bu çalışmanın amacı, Necmettin Erbakan Üniversitesi ve Selçuk Üniversitesi Türkçe Öğretim Merkezlerinde yabancı dil olarak Türkçe öğrenmiş olan Suriyeli öğrencilerin Türkçe öğrenme süreçleri ve Türkçe iletişim kurmakla ilgili görüşlerini belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen Suriyeli öğrencilerin;

1- Türkçe öğrenme süreçleri ile ilgili görüşleri nelerdir?

2- Türkçe iletişim kurmakla (yazılı-sözlü) ilgili görüşleri nelerdir? sorularına yanıt aranmıştır.

Suriyeli öğrencilerin Türkçe öğrenme süreci ve Türkçe iletişim kurmakla ilgili görüşlerinden elde edilecek bulgular hem Türkçe öğretim süreci ile ilgili geri bildirim sağlama hem de Suriyeli öğrencilerin Türkçe ile ilgili bakış açılarını yansıtması bakımından önem taşımaktadır.

2. Yöntem

2.1. Araştırma Deseni

Bu araştırma yabancı dil olarak Türkçe öğrenen Suriyeli öğrencilerin Türkçe öğrenme süreçleri ve Türkçe iletişim kurmakla ilgili görüşlerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu sebeple araştırmada nitel araştırma desenlerinden olgu bilim deseni kullanılmıştır. Olgu bilim deseni farkında olunan ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olunmayan olguları araştırmada kullanılır (Creswell, 2016; Patton, 2014).

Suriye'den çok sayıda kişinin Türkiye'ye gelmesiyle bu kişilere Türkçe öğretimi özellikle son yıllarda sıkça karşılaştığımız bir olgudur. Ayrıca Türkiye'de yaşayan Suriyeli öğrencilerin Türkçe ile ilgili görüşlerinin ne olduğu olgu bilim için uygun bir araştırma zemini anlamını taşımaktadır. Bu bağlamda araştırmada Suriyeli öğrencilerin ifadelerinden yola çıkarak Türkçe ile ilgili görüşlerinin ayrıntılı bir şekilde ortaya konulması amaçlanmaktadır.

2.2. Katılımcılar

Katılımcıların belirlenmesinde amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Yıldırım & Şimşek (2011), ölçüt örnekleme yöntemindeki temel anlayışın önceden belirlenmiş bir dizi ölçütü karşılayan bütün durumların çalışılması olduğunu belirtir. Çalışılan konuya ilişkin derinlemesine bilgi elde etmek için; en az beş yıl Türkiye'de yaşamak ve bir Türkçe Öğretimi Araştırma ve Uygulama Merkezinde Türkçeyi öğrenmiş olan Suriyeli bir öğrenci olmak katılımcıların seçilmesinde kullanılan temel ölçütlerdir. Katılımcıların tamamı Türkçe Öğretim Merkezindeki derslerini tamamlamışlardır.

Katılımcıların görüşlerini, derinlemesine betimlemek esas olduğundan katılımcı sayısı 9 kişi ile sınırlandırılmıştır. Araştırma etiği

çerçevesinde her bir katılımcı kodlanmıştır. Katılımcılara ait bilgiler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. *Katılımcıların Özellikleri*

Katılımcılar	Cinsiyet	Yaş	Türkiye’de Yaşama Süresi
K1	Kız	28	9 yıl
K2	Erkek	27	8 yıl
K3	Kız	33	10 yıl
K4	Kız	25	8 yıl
K5	Kız	32	11 yıl
K6	Erkek	24	6 yıl
K7	Kız	25	9 yıl
K8	Erkek	32	7 yıl
K9	Erkek	30	8 yıl

Katılımcıların 5’i kız 4’ü erkektir ve yaşları 24 ile 33 arasında değişmektedir. Suriyeli öğrencilerin Türkiye’de yaşama süreleri ise 6 ile 11 yıl arasındadır.

2.3. Verilerin Toplanması

Araştırma verileri Suriyeli öğrencilerle çevrimiçi ortamda yapılan görüşmelerle toplanmıştır. Öğrencilere Türkçe Öğretim Merkezleri aracılığıyla ulaşılmış ve görüşmenin yapılacağı çevrimiçi ortam linki ve saati kendileriyle paylaşılmıştır. Görüşme, başkalarının düşüncelerine yönelik veri toplamak ve görüşlerindeki çeşitlilik ve farklılıkları yakalamak için en uygun veri toplama yöntemidir (Patton, 2014). Yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinin araştırmacıya sunduğu en önemli kolaylığın, önceden hazırlanan görüşme protokolüne bağlı olarak sürdürülmesi nedeniyle daha sistematik ve karşılaştırılabilir bilgiler sunması olduğu ifade edilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda toplam 12 soru bulunmaktadır. Formun birinci bölümünde cinsiyet ve yaş gibi kişisel bilgiler, ikinci bölümünde ise Türkçe öğrenme süreçleri

ve Türkçe iletişim kurmakla ilgili görüşlerini tespit etmede kullanılacak 12 soru yer almıştır.

Yarı yapılandırılmış görüşme formunda yer alan sorular; alan yazındaki yapılan araştırma sonuçlarından (Aydın, 2017; Şengül, 2017; Özdemir ve Demir, 2018; Tunçel, 2016; Uçak, 2017) yararlanılarak, araştırmanın amacından hareketle araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır. Soruların hazırlanmasının ardından ortaya çıkan taslak görüşme formu için bir alan uzmanının görüşü alınmış ve bazı sorular anlatım ve ifade ediliş bakımından yeniden yapılandırılmıştır.

Yarı yapılandırılmış görüşme formunun denenmesi için 3 Suriyeli öğrenci ile çevrimiçi ortamda pilot uygulama gerçekleştirilmiştir. Pilot uygulama sonucunda görüşme formuna yeni bir soru eklenmiştir. Görüşmeler çevrimiçi ortamda gerçekleştirilmiştir. Her bir öğrenci ile ortalama 25-45 dakika arası görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

2.4. Verilerin Analizi

Bu araştırmanın verileri içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir. "İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır" (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Veriler çözümlenirken, öğrencilerin yarı yapılandırılmış görüşme formundaki sorulara verdiği cevapların, benzer ve ayrı yanları belirlenmiş; bu belirlemelere göre kodlar (konular/başlıklar) oluşturulmuştur. Oluşturulan kodlar doğrultusunda, verilen cevaplar tablolar halinde sunulmuştur.

Veri analizinde katılımcıların verdiği cevaplardan hareketle kodlar oluşturulmuştur. Kodlamayı önce birinci araştırmacı yapmış daha sonra diğer araştırmacı tarafından yeniden kodlama yapılarak kodlayıcılar arası uyum hesaplanmıştır. Sonuç olarak %82'lik uyum olduğu belirlenmiştir. Kodlayıcılar mevcut durumu tartışmış ve uzlaşmayan kodlarda yeniden kodlama yaparak mutabakat sağlamıştır. Kodlardan hareketle, kategoriler ve temalar oluşturulmuştur.

2.5. Geçerlilik ve Güvenirlik

2.5.1. Dış geçerlik

Merriam (2009), nitel araştırmalarda dış geçerliğin sağlanmasında, araştırma sonuçların transfer edilebilirliğini belirtir. Transfer edilebilirlikte en çok kullanılan yöntem betimlemeler olduğu için bu çalışmada katılımcıların görüşleri detaylı biçimde betimlenmiştir.

2.5.2. İç geçerlik

Patton (2014), iç geçerliğin sağlanmasında yeterli katılım ve veri doyumuna ulaşılmasına dikkat çekmektedir. Bu bağlamda bu çalışmada yeterli katılımı Suriyeli öğrencilerin Türkçe ile ilgili görüşlerini detaylı biçimde sunacak verilere ulaşılmasına özen gösterilmiştir. İç geçerliğin sağlanması için ayrıca veriler iki alan uzmanının görüşüne sunulmuş ve bulguların uygunluğunun denetlenmesi gerçekleştirilmiştir.

2.5.3. Güvenirlik

Creswell (2016), nitel araştırmalarda güvenirliğin elde edilmesi için denetleme tekniğinin kullanılabileceğini ifade eder. Bu araştırmada katılımcıların belirlenmesi aşamasından veri toplama ve analiz etme aşamaları detaylı olarak belirtilmiştir. Ayrıca Miles ve Huberman'ın (2015) kodlar arası güvenirlik analizi formülü kullanılarak hesaplanan güvenirlik katsayısı da 0.78 olarak bulunmuştur.

3. Bulgular

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen Suriyeli öğrencilerin Türkçe öğrenme süreçleri ve Türkçe iletişim kurmakla ilgili görüşlerinin belirlenmesinin amaçlandığı bu çalışmada elde edilen bulgular incelendiğinde Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin Türkçe öğrenme süreçlerine ilişkin görüşleri farklı dil özellikleri ve eğitimsel eksiklikler temalarıyla; Türkçe iletişim kurmakla ilgili görüşleri ise farklı kültürel yapı ve zor koşullar temalarıyla açıklanmıştır. Çalışmada ulaşılan temalar ve temaların altında toplanan alt temalar aşağıda sırasıyla açıklanmıştır.

3.1. Türkçe Öğrenme Süreçleri ile İlgili Görüşlerine Yönelik Bulgular

Şekil 1. Farklı Dil Özellikleri Teması ve Alt Temaları

Suriyeli öğrenciler Türkçe öğrenme süreçlerinde Türkçeyi kendi dilleri ile kıyasladıklarını ve Türkçenin bazı kurallarının zor geldiğini dile getirmişlerdir. Aşağıda öğrenci görüşlerinden örnekler sunulmuştur:

“Arapçadaki cümle yapısı: fiil + fail(özne)+tümleç.

Türkçedeki cümle yapısı: özne + nesne + yüklem.

Arapçada □ harfi vardır ama Türkçede yoktur. (not: □ harfi sadece Arapçada var.)

Arapça müştak ve vezinli bir dildir.

Türkçe Eklemeli bir dildir.

Arapçada fiilin kökü üç ünsüzden oluşur. Arapçada cinsiyet farkı gözetilir. Yani kelimeler cinsiyet bakımından müzekker ve müennes olarak ikiye ayrılır. Kelimelerin cümle içinde görevleri, ögenin irabına göre ortaya çıkar. Türkçede cinsiyet farkı gözetilmez. Türkçede sesli harfler vardır, Arapçada sesli harfler bulunmaz. Bu farklılıklar Türkçeyi öğrenirken zor oldu.” (K3)

“Türkçede ı var. Zor o. Bana ilk o zor geldi. Arkadaşlara da zor geldi. Türkçede yazdığın gibi okuduğun da var okumadığın da var. Bu da zordu.” (K6)

“Arapçayla Türkçe çok uzak birbirinden. Bazı kelimeler var din aynı çünkü. Ama yine de Türkçe öğrenmek kolay olmaz. Benim olmadı.” (K2)

Şekil 2. Eğitimsel Eksiklikler Teması ve Alt Temaları

Öğrenciler Türkçeyi öğrenme süreçlerinde öğretmen tutumları, yetersiz materyaller ve teknolojik yetersizliklere dikkat çekmişlerdir. Aşağıda öğrenci görüşlerinden örnekler verilmiştir:

“Türkçeyi ilk öğrenmeye başladığımızda basit kitap okutmaları iyi olurdu ama okutmadılar.” (K9)

“Bazı öğretmenlerimizin bize davranışları çok iyi olmadı. Ben bunu bildim hep. Sevmiyordu Suriyelileri. Bunu bilmek iyi olmadı.” (K5)

“Bizim öğretmen bilgisayarda iyi değildi. Düşük seviyeydi. Ben ondan iyiydim. Bilgisayarda iyi olsaydı Türkçeyi daha iyi öğretirdi bence. Zaman bilgisayar zamanı. Bunu ona söyledim ama hep kitap kitap dedi.” (K7)

“Türkçeyi öğrenmede sadece kitap kullandık. Yeterli olur mu olmaz. Sadece ders kitabı hem de. O kadar. Bu hiç yeterli olmadı. Öğretmenimiz çok uğraştı ama kolay olmadı.” (K6)

3.2. Türkçe İletişim (Yazılı-Sözlü) Kurmakla İlgili Görüşlerine Yönelik Bulgular

Şekil 3. Türk İnsanlarının Özellikleri Teması ve Alt Temaları

Suriyeli öğrenciler Türkçe iletişim kurarken Türk insanlarının özelliklerine ve yabancılara karşı davranışlarını ifade ederek farklı kültürel yapıya dikkat çekmişlerdir. Öğrenci görüşlerinden bazıları aşağıda sıralanmıştır:

“Türkiye’de insanlar ırkçı. Konuşmaya başladığımızda yabancı olduğumu anlar ve öyle davranırlar. Kötü davranırlar.” (K, 4)

“İlk geldiğimde hem kültür hem dil farklı olduğu için çok zorluklar çektim. Konuşabilmek çok zor oldu.” (K, 1)

“Burada iş bulmada çok zorlandım. Erkek olmadığım için ve yabancılara sevmedikleri için. Hepsi değil tabi ama ırkçıları çok. Ön yargılı ve sinirli oldukları için böyle. Çok bağıyorlar. Bazıları çok merhametli ve yardımsever. Bir de iş çok para az hep.” (K8)

“İletişim kurarken zor oluyor çünkü Türk insanları adetlerine çok bağlı. Biz yabancı olunca konuşmak istemezler. Ama hepsi aynı mı değil. Çayı çok severler, çok içerler. Çay içerken çok konuşurlar.” (K7)

“Kültür seviyeleri düşük bana göre. Ama büyüklere saygılılar, vatan çok severler. Konuştukça seversin ama olumsuz davrandıkları için Suriyelilere konuşabilmek zor. Kendi aramızda da Türkçe konuşmadık o yüzden konuşabilmek zor oldu.” (K3)

Şekil 4. Zor Koşullar Teması ve Alt Temaları

Suriyeli öğrenciler Türkçe iletişim kurarken yazılı ve sözlü dil farklılığına, Türkçe okumalara devam edemediklerine ve Türkçe öğrenme süreçleri ile günlük hayattaki iletişim süreçleri arasında büyük farklılıklar olduğunu belirtmişlerdir. Öğrenci görüşlerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“İletişim kurmak çok zor. İş ararken de hep böyle oldu. Türkçe konuşmak ve yazmak çok farklı.” (K6)

“Tömer’deki gibi değil iletişim kurmak. Çok farklı. Derslerde çok kural var.” (K1)

“Türkçe dersleri bitince her şey bitti. Sadece konuşma kaldı. Çalışmak zorundayım. Okuyacak zaman da yok. İyi olmadı.” (K8)

“Hayat kurmak çok zor. Yeni ülke, çalışmak zorundasın. Hep aynı kişiler var etrafında. Türklerle konuşmak gerek aslında. Tabi konuşuyoruz ama az. Çok az.” (K9)

“Derslerdeki Türkçe tabi daha çok kurallar. Konuşurken başka kurallar var. Aslında Türkçe öğrenmeye hep devam etmek gerek ama mümkün olmuyor işte.” (K4)

4. Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Araştırma neticesinde Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen Suriyeli öğrencilerin Türkçe öğrenme süreçlerine ilişkin görüşleri farklı dil özellikleri ve eğitimsel eksiklikler temalarıyla açıklanırken Türkçe iletişim kurmakla ilgili görüşleri farklı kültürel yapı ve zor koşullar temalarıyla açıklanmıştır.

Çalışmanın bulgularında Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen Suriyeli öğrencilerin Türkçe öğrenme süreçlerine ilişkin görüşlerinde farklı dil özellikleri konusunda Türkçeyi bazı kurallar açısından kendi dillerine göre zor bir dil olarak gördükleri ve Türkçeyi ana dilleri ile kıyasladıkları belirlenmiştir. Kuşçu (2014) ve Özgeriş’in (2017) çalışmalarında bu sorunun genelde farklı abece kullanan ülkelerden gelen öğrencilerde görüldüğü ifade edilmiştir. Turan ve Polat (2017), özellikle iki dilin farklı dil ailesinden olmasının dil öğrenmeyi güçleştirdiğini belirtir. Bu bağlamda Suriyeli öğrencilerin Türkçe öğrenmede zorlanmasının bu nedenlerle ilişkili olduğu söylenebilir.

Öğrencilerin zorlandıkları bir başka konu ise Türkçenin kendine özgü kurallarından kaynaklanmaktadır. Bu doğrultuda sonuç veren çalışmalarda (Gürbüz ve Güleç, 2016; Kuşçu, 2014; Özgeriş; 2017) Türkçenin sondan eklemeli yapısından, sözdizimsel, anlambilimsel, sesbilimsel özelliklerinden ve terim ifadelerden dolayı yabancı uyruklu öğrencilerin sorun yaşadıkları belirtilmiştir. Bu veriler neticesinde dil öğretiminde dilin özellikleri üzerinde önemle durulması gereği ifade edilebilir.

Öğrenciler dil öğrenme süreçlerinde, yetersiz materyallerin, teknolojik yetersizliğin ve öğretmen tutumlarının eğitimsel açıdan eksiklikler yaşattığını belirtmiştir. Fadel vd.'ye (2018) göre eğitimsel açıdan eksiklikler öğrencilerin eğitim hayatını olumsuz yönde etkilemekte, öğretmen eksikliği, öğretmenin alan hakimiyeti, eğitim ortamının eksikliği öğrenim performansını zayıflatmaktadır. Bu doğrultuda Türkçe öğrenme sürecinde materyal zenginliği sağlanması önem taşımaktadır.

Eğitimsel açıdan eksiklikler arasında öğretmen tutumlarına yer veren Suriyeli öğrenciler dil öğretiminde öğretmenin önemini vurgulamıştır. Dilek (2016), özellikle öğrencilerin hatalı yazım, noktalama gibi sebeplerden haksızlığa uğradıklarını ve bu konuda pozitif ayrımcılık istediklerini belirtmektedirler. Bunun aksine kendilerine bu tür konularda haksızlık yapılmadığını ve adil davranıldığını hatta pozitif ayrımcılık bile yapıldığını belirten çalışmalar (Özdemir, 2016; Özkan ve Acar Güvendir, 2015; Sarıahmetoğlu ve Kamer, 2020; Usta vd., 2017) da bulunmaktadır. Buna ek olarak öğretmen tutumları ile ilgili yapılan bazı çalışmalarda (Dilek, 2016) yabancı uyruklu öğrenciler, öğretmenlerin ilgisizliğinden ve ödev konularını doğru anlayamamaktan şikâyetçidir. Ödev konularını anlayamamasının sebebi öğretmenin yeterince açıklama yapmaması veya Kosheleva vd. (2015)'nin belirttiği gibi öğrencilerin akademik açıdan, eğitim dilini yeterince bilmemesi hem sözlü hem de ders içeriğini anlamamalarına sebep olmaktadır. Bunun aksine öğretmen tutumlarının kendilerine karşı oldukça olumlu olduğunu belirten çalışmalar (Baklashova ve Kazakov, 2016; Özgeriş; 2017; Sarıahmetoğlu ve Kamer, 2020) mevcuttur. Bu bulgular birlikte değerlendirildiğinde öğretmenlerin olumlu tutumlar içerisinde olmalarının Türkçe öğrenme sürecine de olumlu olarak yansıtacağını söylenebilir.

Suriyeli öğrenciler materyal eksikliğini dile getirmişlerdir. Buna benzer bir sonuç Dilek'in (2016) çalışmasında elde edilmiştir. Buna göre öğrenciler ders kitaplarından şikâyet etmektedir; kimi kitapları yoğun bir çaba göstererek anlayabildiklerini belirtmişler, kimilerini ise anlamamanın imkânsız olduğu görüşünü savunmuşlardır. Ayrıca kitapta anlatılanlarla derslerde işlenen konuların farklılığından yakınılmaktadır. Buna ek olarak Maden (2017) ve Okur ve Keskin (2013)'in çalışmalarındaki yabancı uyruklu öğrencilere göre Türkçe ders kitapları Türk kültürünü tanıtmada kısmen yeterlidir ve

geliştirilmelidir. Alan yazında bunun aksine yabancı uyruklu öğrencilerin, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi konusunda internet vb. ortamlarda birçok kaynağa kolaylıkla erişebildiklerini belirttikleri çalışmalar (Özgeriş; 2017) mevcuttur. Türkçe öğrenme sürecinde kaynaklara erişim kolaylığı öğrencilere zengin bir öğrenme ortamı sunacaktır.

Bu çalışmada yabancı uyruklu öğrenciler yazılı veya sözlü biçimde Türkçe iletişim kurarken farklı kültürel yapılar içerisinde Türk insanının özellikleri ve yabancılara karşı davranışlarının önemli etken olduğunu belirtmişlerdir. Yapılan araştırmalarda öğrencilerin başka bir ülkede eğitim alırken o ülkeyi tercih sebeplerine neden olan önemli etkenlerden birisi benzer sosyo-kültürel yapıdır (Roslyn ve Associates, 2012; Altbach, 1997). Çünkü benzer sosyo-kültürel yapı bireyin ülke tercihini yönlendirecek ve ülkeye uyumunu kolaylaştıracaktır (Bayraktaroğlu ve Mustafayeva, 2010; Bektaş vd., 2006; Gültekin, 2015; Karaoğlu, 2007). Ancak bunun aksine farklı sosyo-kültürel yapı ise ülkeye uyumu zorlaştıracaktır (Achinewnu-Nworgu, 2015; Bamford, 2008; Tinto, 1988; Martinez, 2001; Spencer-Oatey, 2012). Yabancı uyruklu öğrenciler özelinde yeni bir ülkeye ve eğitim ortamına uyumun önemli bir parçası dildir (Huang ve Chang, 2011; Yang vd., 2006; Brunton ve Jeffrey, 2014). Dil öğrenilirken gramerin yanında öğretilen dilin kültürel ve sosyal yapısı öğretim sürecine dahil edilmelidir (Troike, 1989; Mairitsch, 2003; Kıroğlu vd., 2010 ve Maden, 2017). Yabancı uyruklu öğrenciler içine girdikleri kültürel ve sosyal yapıya karşı çeşitli davranışlar gösterebilirler. Bazıları buldukları ülkede kendileri için yeni olan sosyal etkinliklere katılırken, diğerleri mesafe koyabilir, içinde buldukları farklı kültür sebebiyle uyum sorunu, stres ve kültür şoku yaşayabilirler (Achinewnu-Nworgu, 2015; Ali vd., 2020; Martinez, 2001; Rhein, 2017; Vezzali vd., 2017; Wu, 2015; Zhang ve Jung, 2017). Bu tutumu geliştirmek, kültürler arası uyumu sağlamak ve zorluklarla başa çıkmak için diğer öğrencilerle iletişimi ve ilişkileri geliştirmek gerektiğini belirten birçok çalışma (Forbush ve Foucault-Welles, 2016; Gill, 2007; Gresham ve Clayton, 2011; Lantrip vd., 2015; Yeh ve Inose, 2003; Baba ve Hosoda, 2014; Thomas ve Sumathi, 2016; Mao ve Liu, 2016; Nada ve Araujo, 2018) bulunmaktadır.

Kültürler arası uyum, bir bireyin yeni bir sosyo-kültürel çevrenin koşullarına, başka bir deyişle yeni değerlere, davranış normlarına, geleneklere, ritüellere uyumu olarak değerlendirilir (Kabuldinov vd.,

2016; Monni vd., 2017; Bozhkova vd., 2019; Shatunova vd., 2019). Tseng (2002)'den aktaran Maden'e (2017) göre yapılan çalışmalar, yerli ve yabancı dil öğretiminde öğrencinin kültür ile yani Türk insanı ve davranışları ile etkileşim halinde olması durumunda dil öğrenimlerinin olumlu yönde etkileyeceğini belirtmişlerdir. Akhtarieva vd. (2019) üniversitede yabancı öğrencilerin kültürlenme sürecinin, öğrencilerin uyumu ve pedagojik başarısını olumlu yönde etkilediğini belirtmektedir.

Bir diğer farklı kültürel yapı unsuru da Türk insanının özellikleridir. Kültürün taşıyıcısı olan insanların özellikleri ülkeye gelen yabancı uyruklu öğrencilerin yaşamlarında etkilidir. Bu çalışmada Suriyeli öğrenciler genel olarak Türk insanlarını ırkçı bulduklarını ve bu sebeple pek iletişim kuramadıklarını belirtmişlerdir. Bu sonucu destekler nitelikte çalışmalar (Delen, 2018; Sarıahmetoğlu ve Kamer, 2020) bulunmaktadır. Ancak alan yazındaki bazı çalışmalarda (Aydın, 2017; Çöllü ve Öztürk, 2009; Gültekin, 2015; Özdemir ve Demir, 2018), yabancı uyruklu öğrencilere göre Türk insanı samimi, cana yakın, yardımsever ve misafirperver olarak nitelendirilmiştir. Ancak dışlanan yabancı öğrencilerin çok kültürlü eğitim ortamlarında zaman geçtikçe kendilerini daha rahat hissetmektedirler (Carothers, 2018; Kutbiddinova ve Eromasova, 2009). Alan yazında yabancı uyruklu öğrencilerin Türkiye'de dışlanmadıklarını ve ön yargı yaşamadıklarını belirttikleri çalışmalar (Alyılmaz, Biçer ve Çoban, 2015; Karaoğlu, 2007; Kıroğlu vd., 2010; Şen, 2008) da mevcuttur. Bu farklılığın öğrencilerin algılarından ya da beklentilerinden kaynaklandığı söylenebilir.

Öğrenciler, Türkçe iletişim kurarken yaşadıkları en zor koşulları, yazılı dil ile sözlü dil arasındaki farklılık, eğitim süreci ile günlük hayattaki iletişim süreci arasındaki farklılık ve Türkçe okumaya devam edememek olarak belirtmişti. Kim'e (2001) göre iletişim sayesinde kültürel kodlar bireylerin sinir sistemine geçebilmektedir. Böylelikle, iletişimin özümsemesiyle birlikte bulunduğu kültüre yabancı olan bireyin empati kurma ve anlama yeteneği büyük oranda artacaktır. Harvey (2007) tarafından İspanya ve İtalya'da öğrenim gören yabancı öğrencilere yönelik yapılan çalışma Kim'in teorisini desteklemektedir. Çoğu zaman eğitim süreci ile iletişim süreci arasında yaşanan farklılıklar öğrencileri zorlamıştır. Bu sonucu destekleyecek şekilde Dilek'in (2016) çalışmasında öğrenciler sokakta herkesi ve her şeyi rahatça anlayabilmelerine karşın derslerde öğretmenleri anlamakta

büyük zorluk çektiklerini vurgulamışlardır. Usta vd. (2017)'nin çalışmasındaki öğrenciler derslere katılım başta olmak üzere Türkçenin kullanımıyla ilgili problemler yaşadığını belirtmiştir. Buna ek olarak Özgeriş (2017) ile Gürbüz ve Güleç (2016) çalışmalarında yabancı uyruklu öğrencilerin Türkçeyi öğrenmelerine rağmen telaffuzda sıkıntı yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bu bulgulardan hareketle Türkçe öğrenme sürecinin iletişim kurmayı öncelik verecek biçimde yapılması gereği ifade edilebilir.

Bu çalışmada Suriyeli öğrencilerin Türkçe öğrenme süreçleri ve Türkçe iletişim kurmakla ilgili görüşleri belirlenmiştir. Bulgulardan hareketle Türkçe öğrenme süreçlerinin özellikle materyaller bakımından zenginleştirilmesi ve iletişim becerisini geliştirici uygulamalara daha fazla yer verilmesi gereği ifade edilebilir. Diğer çalışmalarda farklı uyruklara ait öğrencilerin Türkçe ile ilgili bakış açıları çalışılabilir.

Kaynakça

- Achinewnu-Nworgu, E. & Nworgu, Q. C. (2015): Implications of Tier 4 UK immigration rules for foreign students. *Current Studies in Comparative Education, Science and Technology*, 2, 134-141.
- Akhtarieva, R., Ibragimova, E., & Tarasova, A. (2019). Dynamics of acculturation processes among foreign students in the multi-ethnic educational environment of the higher educational establishment. *Journal of Social Studies Education Research*, 10, 82-102.
- Akpınar, T. (2017). Türkiye'deki Suriyeli mülteci çocukların ve kadınların sosyal politika bağlamında yaşadıkları sorunlar. *Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(3), 16-29.
- Ali, S., Yoenanto, N. H., & Nurdibyanandaru, D. (2020). Acculturative stress among international students at Airlangga University-Indonesia. *Society*, 8(1), 123-135.
- Alyılmaz, S., Biçer, N., Çoban, İ. (2015). Atatürk Üniversitesinde öğrenim gören Kırgız öğrencilerin Türkçe ve Türkiye'ye yönelik görüşleri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 4(1), 328-338.
- Aydın, G. (2017). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin Türkiye ve Türkçeye ilişkin algılarının incelenmesi (Adü-Tömer örneği). *Journal of Awareness*, 141- 164.
- Roslyn, K. & Associates, Inc. (2012). Economic impact of international education in Canada: an update final report. Vancouver: Department of Foreign Affairs and International Trade.
- Altbach, P. (1997). The new internationalism: foreign students and scholars. Inp.altbach (ed.) *Comparative higher education: Knowledge, The*

- University And Development. Boston: Center for International Higher Education, Boston College.
- Baba, Y. & Hosoda, M. (2014) Home away home: Better understanding of the role of social support in predicting cross-cultural adjustment among international students. *College Student Journal*, 48 (1), 1–15.
- Bakır, S. (2014). Türkiye'deki Yabancılara Türkçe Öğretim Merkezleri ve Atatürk Üniversitesi Dil Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (Dilmer). A. Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi (TAED), 51, 435-456.
- Baklashova, T.A. & Kazakov, A.V. (2016). Challenges of international students' adjustment to a higher education institution. *International Journal of Environmental and Science Education*, 11(8), 1821-1832.
- Bamford, J. (2008): Improving International Students experience of studying in the UK. Westview Press. http://www.economicsnetwork.ac.uk/showcase/bamford_international.htm.
- Bayraktaroğlu, S. & Mustafayeva L. (2010). Türk yüksek öğretim sistemi ve Türk dünyası ilişkileri: Sakarya üniversitesi'nde eğitim gören yabancı uyruklu öğrenciler örneği. *Journal of Azerbaijani Studies*, 284-292.
- Bektaş, Y., Kocabaş, Ö.E., & Annaberdiyev, D. (2006). Psychological adaptation and acculturation of the international students in Turkey. 18th International Congress of the International Association for Cross-Cultural Psychology.
- Bozhkova G.N., Shastina E.M., Kalimullina O.V., & Shatunova O.V. (2019) Study of literary images of gifted characters in optional activities as a means to develop capable and talented youth. *Space and Culture*, 7(1), 264- 273.
- Brunton, M. and Jeffrey, L. (2014) Identifying factors that influence the learner empowerment of international students. *International Journal of Intercultural Relations*, 43(47), 321–34.
- Büyükkiz, K. K., & Çangal, Ö. (2016). Suriyeli misafir öğrencilere Türkçe öğretimi projesi üzerine bir değerlendirme. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 5(3), 65-78.
- Carothers, D. (2018). A culture of equality?. *Journal of Culture and Values in Education*, 1(2), 42-57.
- Chen, L. (2006). Internationalizing Canadian graduate education: East Asian international students' perspectives. Scarborough, Ontario, Canada: University of Toronto, Department of management.
- Creswell, J. W. (2016). Nitel araştırma yöntemleri. A. Budak, & İ. Budak, (Çev.), M. Bütün, & S. B. Demir, (Çev. Ed.), Nitel araştırma tasarımı (s. 42-68) içinde. Ankara: Siyasal.
- Çöllü, E. F., & Öztürk, Y. E. (2009). Türk Cumhuriyetleri, Türk ve akraba topluluklarından Türkiye'ye yüksek öğrenim görmek amacıyla gelen

- öğrencilerin uyum ve iletişim sorunları (Konya Selçuk Üniversitesi örneği). *Journal of Azerbaijani Studies*, 223–239.
- Delen, A. (2018). Yabancı uyruklu öğrencilerin bulunduğu ilkokullarda istenmeyen öğrenci davranışlarının incelenmesi. Yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Dilek, İ. (2016). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen uluslararası öğrencilerde ve eğitim dili Türkçe olan üniversitelere gidenlerde Türkçe algısı. *Aydın TÖMER Dergisi*, 1(2), 17-32.
- Dönmez, M. İ., & Paksoy, S. (2015). Türkiye’de öğrenim gören Suriyeli öğrencilerin Türkçe öğrenmede karşılaştıkları sorunlar üzerine bir araştırma: Kilis 7 Aralık Üniversitesi örneği. *International Journal of Languages Education and Teaching*, 5(8), 1907-1919.
- Erdoğan, M. (2014). Türkiye’deki Suriyeliler: toplumsal kabul ve uyum araştırması. Hacettepe Üniversitesi Göç ve Siyaset Araştırmaları Merkezi Raporu, Ankara.
- Fadel, C. B., Souza, J. A. D., Bordin, D., Garbin, C. A. S., Garbin, A. J. Í., & Saliba, N. A. (2018). Satisfaction with the academic experience among graduate students of a brazilian public university. *RGO-Revista Gaúcha de Odontologia*, 66(1), 50-59.
- Forbush, E., & Foucault-Welles, B. (2016). Social media use and adaptation among Chinese students beginning to study in the United States. *International Journal of Intercultural Relations*, 50(1), 12.
- Gill, S. (2007) Overseas students intercultural adaptation as intercultural learning: A transformative framework. *Compare: A Journal of Comparative and International Education*, 37(2), 167–83.
- Gresham, R. and Clayton, V. (2011) Community connections: A programme to enhance domestic and international students’ educational experience. *Journal of Higher Education Policy and Management*, 33(4), 363–74.
- Gökçel, R. (2012). Romen-Türk kültürel etkileşiminin Romen diline yansımaları. *Motif Akademi Halk Bilimi Dergisi*, 2(67), 71.
- Güleç, İ. & İnce, B. (2013). Türkçe öğrenen yabancıların günlük yaşama ilişkin kültürel algıları üzerine bir araştırma. *Sakarya University Journal of Education*, 3(3), 95-106.
- Gültekin, M. (2015). Yabancı uyruklu öğretmen adaylarının Türkiye’deki eğitimlerine yönelik görüşleri: Anadolu Üniversitesi örneği. *Anadolu University Journal of Social Sciences*, 15, 7-20.
- Gürbüz, R. & Güleç, İ. (2016). Türkiye’de eğitim gören yabancı öğrencilerin Türkçeye ilişkin görüşleri: Sakarya Üniversitesi örneği. *Sakarya University Journal of Education*, 6(2), 141-153.
- Harvey, B. (2007). Testing the Integrative Theory of cross-cultural adaptation: a student’s experience in Italy and Spain. *Advances in Communication Theory & Research*, 1(2), 1–34.

- Huang, H. & Chang, Y. (2011) The relationship between international students' cross-cultural adaptation and dominant language in Taiwan. *International Journal of Humanities and Social Science*, 1(7), 137-45.
- İçişleri Bakanlığı (2020). Türkiye'deki Suriyeli Sayısı. 29.12.2020 tarihinde http://www.goc.gov.tr/icerik3/gecici-koruma_1254-5684 adresinden alınmıştır.
- Johnson, B. & Christensen, L. (2008). *Educational research: quantitative, qualitative, and mixed approaches*. New York: Sage.
- Kabuldinov, Z., Absadykov, A., Issenov, O., Aitmukhambetov, A., & Berdyguzhin, L. (2016). The customs of politeness among russian kazakhs. *Anthropologist*, 26(1-2), 52-56.
- Karaoğlu, F. (2007). *Yabancı uyruklu öğrencilerde uyuma davranışı: TÖMER örneği*. Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kıroğlu, K., Kesten, A. & Elma, C. (2010). Türkiye'de öğrenim gören yabancı uyruklu lisans öğrencilerinin sosyo-kültürel ve ekonomik sorunları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 26-39.
- Kim, Y. Y. (2001). *Becoming intercultural: An integrative theory of communication and cross-cultural adaptation*. SAGE Publications, Inc., <https://www.doi.org/10.4135/9781452233253>
- Kosheleva, E.Y., Samofalova, E.I., Holtman, C. & Kopotilova, Y.E. (2015) 'Chinese students in Russia: Causes of migration and basic educational behavioral tenets'. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 215, 38-42.
- Kuşçu, S. (2014). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde öğretmen bilişi ve öğrenci inanışları. *Hacettepe Üniversitesi Yabancı Dil Olarak Türkçe Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 111-120.
- Kutbiddinova, R.A., Eromasova, A.A. (2009). Poly-ethnic educational environment of the university as an object of psychological and pedagogical research. *Tomsk State University Bulletin: General Periodical Journal*, 326, 174-179.
- Lantrip, C., Mazzetti, F., Grasso, J., Gill, S., Miller, J., Haner, M., & Awad, G. (2015). Ethnic identity and acculturative stress as mediators of depression in students of Asian descent. *Journal of College Counseling*, 18(2), 144-159.
- Maden, S. (2017). Attitudes of Foreigners Who Learn Turkish as a Second Language towards Turkish Culture. *Journal of Education and Practice*, 8, 18-27.
- Mairitsch, B. (2003). Culture Awareness. In Hanak, M & Newby, H., D. (Eds) *Second language acquisition: The interface between theory and practise* (48-52).
- Mao, R. & Liu, Y. (2016) Social support: A moderator between cultural intelligence and cross- cultural adaptation of international students in

- Chinese universities. In International Forum of Teaching and Studies, 12(2), 32–6.
- Martinez, P. (2001). Improving student retention and achievement: What do we know and what do we need to find out? LSDA reports, No. 2, LSDA.
- Merriam, S. B. (2009). Qualitative research: A guide to design and interpretation. San Francisco: Jos-sey-Bass.
- Monni, S.; Palumbo, Tvaronavičienė, M. 2017. Cluster performance: an attempt to evaluate the Lithuanian case. Entrepreneurship and Sustainability Issues 5(1), 43-57.
- Nada, C.I. and Araújo, H.C. (2018). When you welcome students without borders, you need a mentality without borders: Internationalization of higher education: evidence from Portugal. Studies in Higher Education, 44(9), 1591-1604.
- Okur, A. & Keskin, F. (2013). Yabancılara Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin aktarımı: İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim seti örneği. The Journal of Academic Social Science Studies, 6(2), 1619-1640.
- Özdemir A. & Demir K. (2018). Yabancı uyruklu öğrencilerin gözünden Türkiye. The Journal of Academic Social Sciences, 6(79), 459-471.
- Özdemir, C. (2018). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin tarihçesi. Alato Academic Studies, 2, 58-65.
- Özdemir, Ç. (2016). Sivas ilinde öğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin okul iklimine etkisine ilişkin görüşlerin incelenmesi. Yüksek lisans tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sivas.
- Özgeriş, M., M. (2017). Atatürk Üniversitesi'ne öğrenim görmek için gelen yabancı öğrencilerin Türkçe öğrenirken karşılaştığı sorunlar. Humanitas-Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi, 5(9), 71-85.
- Özkan, G. & Acar Güvendir M. (2015) Uluslararası Öğrencilerin Yaşam Durumları: Kırklareli ve Trakya Üniversiteleri Örneği. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 15(1), 174-190.
- Patton, M. Q. (2014). Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri (M. Bütün ve S. B. Demir, Çev.). Ankara: Pegem.
- Rhein, D. (2017). International Higher Education in Thailand: Challenges within a Changing Context. Journal of Alternative Perspectives in the Social Sciences, 8(3), 281–298.
- Sarıahmetoğlu, H. & Kamer, T. (2020). Yabancı uyruklu ortaokul öğrencilerinin eğitim sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 19(76), 1611-1630.
- Shatunova O., Anisimova T., Sabirova F., Kalimullina O. (2019). STEAM as an Innovative Educational Technology. Journal of Social Studies Education Research. 10(2), 131- 144.
- Spencer-Oatey, H. (2012). What is culture? A compilation of quotations. GlobalPAD Core Concepts. <http://www.warwick.ac.uk/globalpadintercultural>.

- Şahin, C. (2001). Yurt dışı göçün bireyin psikolojik sağlığı üzerindeki etkisine ilişkin kuramsal bir inceleme. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(2), 57-67.
- Şen, H., A. (2008). Türkiye’de öğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin eğitim ortamındaki iletişim deneyimlerine ilişkin görüşlerinin incelenmesi. Yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Tanrıkulu, F. (2017). Türkiye’de yaşayan Suriyeli çocukların eğitim sorunu ve çözüm önerileri. *Liberal Düşünce Dergisi*, 22(86), 127-144.
- Taşar, H. H. (2019). Türkiye’deki Suriyeli mültecilerin yükseköğretim sorunları: Adıyaman üniversitesi örneği. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(31), 160-187.
- Thomas, F. & Sumathi, G.N. (2016). Acculturative stress and social support among the international students: An empirical approach. *Global Management Review*, 10(3), 61–72.
- Tinto, V. (1988). Stages of Student Departure: Reflection on the Longitudinal Character of Student Leaving. *Journal of Higher Education*, 59(4), 438-455.
- Troike, M.S. (1989). İngilizce öğretiminde psikolojik temeller. (Çev: Ören & Efe, 1989). Erzurum: Atatürk Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Turan, M. & Polat, F. (2017). Türkiye’de öğrenim gören yabancı uyruklu ilköğretim öğrencilerinin karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri. *Qualitative Studies (NWSAQs)*, 12(4), 31-60.
- Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı (2019). On Birinci Kalkınma Planı (2019-2023). Erişim adresi: https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2019/11/ON_BIRINCI_KALKINMA-PLANI_2019-2023.pdf
- Türkiye Cumhuriyeti Göç İdaresi Genel Müdürlüğü (2020). İkamet izinleri. Erişim adresi: <https://www.goc.gov.tr/ikamet-izinleri>
- Uçak, S. (2017). Irak’ta yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin Türkiye, Türkler ve Türkçe algısı. *Turkish Studies*, 12(14), 491-512.
- Usta, S., Sayın, Y. & Güzelipek, Y., A. (2017). Yabancı uyruklu öğrencilerin kente ve üniversiteye uyumu: Karaman ili örneği. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 7(3), 565-577.
- Vezzali, L., Hewstone, M., Capozza, D., Trifiletti, E., & Bernardo, G. A. D. (2017). Improving intergroup relations with extended contact among young children: Mediation by intergroup empathy and moderation by direct intergroup contact. *Journal of Communi*, 27(1), 35–49.
- Wu, H. P., Garza, E., & Guzman, N. (2015). International student’s challenge and adjustment to college. *Education Research International*, 8(7) 1–9.
- Yağcı, E., Çetin, S., & Turhan, B. (2013). Erasmus programı ile Türkiye’ye gelen öğrencilerin karşılaştıkları akademik güçlükler. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 44(44), 341-350.

- Yang, R.P.-J., Noels, K.A. & Saumure, K.D. (2006) Multiple routes to cross-cultural adaptation for international students: Mapping the paths between self-construals, English language confidence, and adjustment. *International Journal of Intercultural Relations*, 30(4), 487–506.
- Yeh, C.J. & Inose, M. (2003) International students reported English fluency, social support satisfaction, and social connectedness as predictors of acculturative stress. *Counselling Psychology Quarterly*, 16(1), 15–28.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (6. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Zhang, Y., & Jung, E. (2017). Multi-dimensionality of acculturative stress among chinese international students: what lies behind their struggles? *International Research and Review*, 7(1), 23–43.

Extended Abstract

Problem: Intercultural interaction is very common today. There are different reasons for this interaction. Migration due to wars is also among the reasons for this interaction. Since March 2011, millions of people have had to leave Syria due to the ongoing conflict in Syria. In this process, Turkey has come a large number of Syrians. These individuals learn Turkish; cohesion and receivables in Turkey with the public is important in terms of education. For this reason, it is necessary to focus primarily on language learning. Turkish instruction for foreign students is carried out through courses within the ministry and non-governmental organizations as well as Turkish Teaching Centers at universities. The aim of this study is to determine the views of Syrian students who have learned Turkish as a foreign language at Necmettin Erbakan University and Selçuk University Turkish Teaching Centers, about Turkish learning processes and communicating in Turkish. For this purpose, Syrian students who learn Turkish as a foreign language;

1- What are his views on Turkish learning processes?

2- What are their opinions about communicating in Turkish (written-oral)? answers were sought. The findings to be obtained from the Syrian students 'views on the Turkish learning process and communicating in Turkish are important in terms of both providing feedback on the Turkish teaching process and reflecting the Syrian students' perspectives on Turkish.

Method: In the research conducted according to the qualitative approach, the semi-structured interview form created by the researchers was used as the data collection tool. Criterion sampling method, one of the purposeful sampling methods, was used in determining the participants. In order to obtain in-depth information on the subject studied; at least five years living in Turkey and Turkish Language Teaching Research and Application Center are the basic criteria used in the selection of a Syrian student who has

learned to be a participant in Turkish. All of the participants have completed their courses at the Turkish Teaching Center.

Since it is essential to describe the views of the participants in depth, the number of participants was limited to 9 people. The study was conducted with 5 girls and 4 boys. Semi-structured interview form was used as data collection tool in the study. There are a total of 12 questions in the semi-structured interview form. In the first part of the form, there were personal information such as gender and age, and in the second part, there were 12 questions to be used to determine their views about Turkish learning processes and communicating in Turkish.

The questions in the semi-structured interview form; It has been prepared by the researchers based on the purpose of the research, benefiting from the research results in the literature.

Findings (or Conclusions): Interviews were conducted with each student for an average of 25-45 minutes. In the data analysis, codes were created based on the answers given by the participants. The first researcher did the coding first, then the other researcher recoded it and the harmony between the coders was calculated. The collected data was analyzed with content analysis and made thematic. As a result of the research, the views of the students who learn Turkish as a foreign language are explained with the themes of different language characteristics and educational deficiencies, while their views about communicating in Turkish are explained with different cultural structures and difficult conditions. They expressed that they came. Students drew attention to teacher attitudes, insufficient materials and technological inadequacies in the process of learning Turkish. Syrian students drew attention to the different cultural structure by expressing the characteristics of Turkish people and their behavior towards foreigners while communicating in Turkish. Syrian students stated that there is a difference in written and spoken languages while communicating in Turkish, that they cannot continue reading in Turkish, and that there are great differences between Turkish learning processes and daily communication processes.

Suggestions: In this study, Syrian students' views on Turkish learning processes and communicating in Turkish were determined. Based on the findings, it can be stated that the Turkish learning processes should be enriched especially in terms of materials and more applications should be included to improve communication skills.